

10 Familiefædre, Effer eller andre Personer med Husstand, som ønske, at den Præst, til hvem de have sluttet sig, skal holde Gudstjeneste for dem i deres Sognekirke, have de ogsaa Ret dertil under den samme Betingelse." Det er min Mening, at det, naar vi vedtage en saadan Bestemmelse her i § 5, da vilde indeholde et vigtigt Bidrag til at standse Udviklingen af Valgmenigheder, og forsaavidt det stærkt er paaberaabt af den ærede Forslagsstiller, at han finder Betænkelighed ved at beholde denne Slutningsbestemmelse i § 5 netop paa Grund af det Forhold, hvori det staar til Valgmenighederne, saa er det min Mening, at dette netop er et heldigt Punkt til at forebygge, at der opstaar mange Valgmenigheder; thi naar vedkommende Familiefædre, der bo i et Sogn, kunne faae Tilladelse til at benytte deres udenjogns Præst til at holde Gudstjeneste i Kirken, og de ved denne Lov faae Ret til at benytte ham ved andre kirkelige Handlinger, saa kan jeg ikke indse, hvad der skulde bevæge dem til særlig at lønne en Præst og bygge en Kirke foruden den allerede bestaaende. Dengang Valgmenighedsloven var for, havde jeg den Tro, at den vilde blive meget lidt eller maasse slet ikke benyttet, men vi have dog siden set, at den er bleven benyttet paa flere Steder. Naar nu dette Forslag kunde komme ind i Loven, tror jeg, at det næsten vilde blive en Umulighed, at der oprettedes flere Valgmenigheder her i Landet, og jeg vilde anse dette for en Lykke; men det er et Punkt, hvori jeg for mit Vedkommende kan give efter, hvorimod jeg ikke godt kan give efter i det andet Punkt, angaaende Skriftemaal og Altergang, at nemlig Biskoppen der skal have Ret til at standse Benyttelsen af Kirken, blot fordi det kan siges at have opvaakt Uvillie og Brede hos andersledes Tænkende, thi man kan virkelig ikke tænke sig Andet end, at en saadan Uvillie og Brede vil kunne fremkomme af mange forskjellige Grunde, naar denne Benyttelse af Kirken bliver vedtagen i Loven; men jeg tror ikke, at denne Uvillie og Brede vil reise sig af nogen virkelig retfærdig Grund, og derfor finder jeg ikke, at man skal gaa ind paa en saadan Bestemmelse. Jeg skal foreften overlade til den ærede

Ordfører at imødegaa alt Andet, som er fremkommet, og vil henstille til mine ærede Medforslagsstillere, hvorvidt de ere enige med mig i den Udtalelse, som jeg her har fremsat.

H. C. D. Müller: Jeg tager blot Ordet for, som jeg alt bebudede før, at tage nogle af de af mig stillede Forslag tilbage, men inden jeg gjør det, skal jeg dog stærkt fremhæve, at den høitærede Minister altsaa hævder som sit Standpunkt, at det kun er en Lov for Kirkeriets extraordinære Benyttelse og ikke for dets Benyttelse paa Søn- og Helligdage. Saa kan jeg forstaa, at Forslaget under Nr. 2 er unødvendigt, men naar man staar paa det Standpunkt, som Udvalget staar paa, at det skal være en Lov om Kirkeriets Benyttelse overhovedet, saa tror jeg ikke, at man med nogenformhelst Pøgg kan læse § 1 uden at komme til det Resultat, at to Præster kunne enes om Gudstjenesten Søn- og andre Dage indbyrdes, som de synes, og følgelig en Præst kan bestemme den, som han vil. Men, som sagt, naar Udvalget ikke vil have lagt det i sine Ord, og den høitærede Minister endogsaa er gaaet saa vidt, at han har erklæret, at han kun kan betragte det som en Lov for en extraordinær Benyttelse, saa skal jeg, skjøndt Loven vist da rettest skulde have sin oprindelige Titel, dog lige overfor de vægtfulde Fortolkningsmomenter, der nu ere fremkomne til i Fremtiden at hævde Forordningen af 17de Decbr. 1830 som vedblivende gjældende, tage Forslaget under Nr. 2 tilbage.

Da Ingen optog det saaledes frasalbne Forslag under Nr. 2, bortfaldt det:

H. C. D. Müller: Med Hensyn til det Endringsforslag, jeg har stillet til § 5, sagde jeg ogsaa allerede før, at jeg egentlig for min Del sympathiserede fuldstændig med Udvalgets Flertal, og at jeg derfor kun havde stillet dette Forslag for at komme den høitærede Minister imøde, for at vi kunde opnaa Loven; men da Ministeren synes at ville gaa et Skridt videre, end han var tilbøielig til ved Konferencen med Udvalget, saa er jeg ogsaa her tilbøielig til at tage dette Forslag tilbage, da jeg